KRÍGLOLÓGIA

Informačný list náuky o krígľoch, ich histórii, typológii a kultúre

Pivná univerzita sv. Barbory – Fakulta pivnej etikety
Akademický rok: 2026/2027
Rozsah výučby: 1 prednáška v zimnom a 1 prednáška v letnom semestri
Forma štúdia: prezenčná
Charakter predmetu: historicko-kultúrny, popularizačný a praktický
Vypracoval: Slavomír Michna

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Kríglológia predstavuje špecializovaný vzdelávací predmet Fakulty pivnej etikety Pivnej univerzity sv. Barbory, ktorého predmetom je skúmanie krígľa ako historického, kultúrneho, remeselného, umeleckého a spoločenského artefaktu. V rámci predmetu sa poslucháči oboznamujú s historickým vývojom nádob určených na konzumáciu piva, ich materiálovým a konštrukčným riešením, typológiou, estetickými vlastnosťami, symbolikou a spoločenskými funkciami. Pozornosť sa venuje aj krígľu ako predmetu každodenného života, reprezentatívnemu objektu, reklamnej pomôcke, zberateľskému artiklu a hmotnému historickému prameňu. Osobitným tematickým okruhom je postavenie krígľa v stredoeurópskej pivnej kultúre, spoločenskom živote a tradíciách baníckych komunít.

CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je sprostredkovať poslucháčom základné poznatky o historickom vývoji, typológii, materiáloch, konštrukcii a kultúrnom význame krígľa a rozvíjať ich záujem o pivnú kultúru, historické predmety a zberateľstvo.

OBSAH A TÉMY

Výučba predmetu je rozdelená do dvoch tematických celkov realizovaných počas zimného a letného semestra.

PREDNÁŠKA č. 1 (zimný semester): KRÍGEĽ V DEJINÁCH

Úvod do kríglológie, odbornej terminológie a odporúčaná literatúra
Najstaršie nádoby na fermentované nápoje
Stredoveké nádoby na pitie
Vznik a vývoj moderného krígľa
Materiály a výroba krígľov
Typológia krígľov
Krígeľ v stredoeurópskom prostredí

Praktická aktivita: Identifikácia pôvodu krígľov

PREDNÁŠKA č. 2 (zimný semester): KRÍGEL AKO KULTÚRNE DEDIČSTVO

Krígeľ ako historický prameň
Umelecké a dekoratívne spracovanie
Krígeľ v spoločenskom a kultúrnom živote
Krígeľ ako reklamný a pamätný predmet
Zberateľstvo a hodnota krígľov
Dokumentovanie a prezentácia krígľov

Praktická aktivita: Identifikácia estetiky krígľov

PODMIENKY ÚSPEŠNÉHO ABSOLVOVANIA PREDMETU

Predmet sa ukončuje záverečnou skúškou v zmysle Štatútu Pivnej univerzity sv. Barbory ods. IV. bod 6. podobne ako iné predmety.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

DURBÁK, M. a kol.: *Pivný zákon*. Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok: Banská Štiavnica, 2006, ISBN: 978-80-970217-8-8.
MICHNA, S.: *Kríglológia – materiály z prednášok*. Dostupné online: https://www.prvybanickyspolok.sk/content/pivna-univerzita/veda-a-vyskum
KIRSNER, G.: *The Beer Stein Book: A 400 Year History*. Glentiques Limited, 1999, ISBN: 978-18-895910-0-1.
SCHOLZ, R.: *Humpen und Krüge – Trinkgefäße 16.-20. Jahrhundert*. Keyser Sammlerbibliothek: München, 1978, ISBN: 978-38-740510-9-5.
The Reading Room. Dostupné online: https://www.stein-collectors.org/the-reading-room/
The Beer Stein Library. Dostupné online: https://www.beerstein.net/